

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vybraným skupinám štátnych príslušníkov tretích krajín vo vybraných zamestnaniach v oblasti priemyslu	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:	
Termín začiatku a ukončenia PPK	29. 6. – 6. 7. 2023
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	19. 7. – 8. 8. 2023
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	august 2023
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	september 2023

2. Definovanie problému	
Potreba prijatia tejto právnej úpravy vychádza z naliehavosti situácie u niektorých povolaniach, ktoré sú dlhodobo identifikované ako zamestnania s nedostatkom pracovnej sily, najmä v rozširujúcej sa automobilovej výrobe. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny štvrtročne zverejňuje zoznamy zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily, medzi ktoré dlhodobo patria zamestnania v odvetví priemyslu. Na základe podnetu zástupcov zamestnávateľov, v ktorom indikovali súčasnú a budúcu potrebu pracovnej sily pre vybrané povolania, je vhodné vytvoriť zrýchlený režim pre získanie zahraničnej pracovnej sily pre vybrané zamestnania v priemysle. Ide najmä o povolania 8121999 – operátor zariadenia v hutníckom a zlievarenskom priemysle inde neuvedený, 8141000 – operátor stroja na výrobu výrobkov z gumy, 8211000 – montážny pracovník (operátor) v strojárskych výrobe, 8219003 – montážny pracovník v chemickej, gumárenskej a plastikárskej výrobe, 8212002 – montážny pracovník (operátor) elektronických zariadení, 8344000 – operátor vysokozdvížneho vozíka, 7223001 – nastavovač CNC strojov, 7212002 – zvärač kovov, 7223003 – obrábač kovov, 7411001 – stavebný a prevádzkový elektrikár, 5153003 – údržbár.	
3. Ciele a výsledný stav	
Cieľom návrhu nariadenia vlády SR je vytvorenie zrýchleného režimu pre získanie zahraničnej pracovnej sily pre vybrané zamestnania v priemysle s možnosťou následného prechodu na štandardné pobytové schémy (jednotné povolenie). Cieľom a očakávaným výsledkom návrhu je podpora zabezpečenia plynulej výroby v priemysle. Platnosť parametrov a podmienok sa navrhuje na obdobie kalendárneho roka s možnosťou úpravy v prípade potreby zohľadnenia aktuálnej situácie na trhu práce v Slovenskej republike. Navrhuje sa národné víza udeliť spolu v počte najviac 2 000 v kalendárnom roku. Na základe spoločného stanoviska z plenárneho zasadnutia Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky zo dňa 21. augusta 2023 sa v súlade s § 19 ods. 6 písm. f) zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2023 účinnosť nariadenia navrhuje dňom vyhlásenia v Zbierke zákonov SR.	
4. Dotknuté subjekty	
Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:	
štátni príslušníci tretích krajín, zamestnávatelia	
5. Alternatívne riešenia	

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Výsledkom posúdenia identifikovaných problémov je stav bez alternatívnych riešení vedúcich k splneniu stanoveného cieľa. Dôvodom je neexistencia riešení definovaných problémov, ktorými by bolo možné zabezpečiť splnenie cieľov bez uplatnenia, resp. prijatia navrhovaných právnych úprav.

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Potreba prijatia tejto právnej úpravy vychádza z naliehavosti situácie u niektorých povolaniach, ktoré sú dlhodobo identifikované ako zamestnania s nedostatkom pracovnej sily, najmä v rozširujúcej sa automobilovej výrobe. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny štvrťročne zverejňuje zoznamy zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily, medzi ktoré dlhodobo patria zamestnania v odvetví priemyslu.

V prípade neprijatia navrhovanej právnej úpravy by z dôvodu nedostatku pracovnej sily mohlo dochádzať utlmovaniu činnosti u niektorých zamestnávateľov, resp. k uzatváraniu prevádzok a s tým spojenému prepúšťaniu súčasných zamestnancov.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☐ Áno ☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody.

☐ Áno ☒ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:
Návrhom nariadenia vlády SR nedochádza k transpozícii práva EÚ.

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Preskúmanie účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu sa bude vykonávať ročne, za príslušný kalendárny rok v nasledujúcom kalendárnom roku. Prvé preskúmanie bude možné vykonať v roku 2025.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Kritériá, na základe ktorých dôjde k preskúmaniu účelnosti predkladaného materiálu: počet udelených národných víz.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☒ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.

Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.
nikola.kuceroval@employment.gov.sk, 02/2046 1330

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

príslušné štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 136/2023

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☒ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

Všeobecne

Komisia žiada **upraviť nadobudnutie účinnosti právneho predpisu** v súlade s novelizovaným znením § 19, ods. 6 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov účinného od 1.5.2023.

Odôvodnenie: Novelizáciou zákona č. 400/2015 Z. z. došlo k zmene znenia ods. 6, § 19 podľa ktorého ak, právny predpis, ktorý má vplyv na podnikateľské prostredie podľa doložky vplyvov alebo analýzy vplyvov, môže nadobudnúť účinnosť len 1. januára alebo 1. júla príslušného kalendárneho roka, pričom pri stanovení dátumu nadobudnutia jeho účinnosti sa dbá na to, aby bola zabezpečená primeraná legisvakancia podľa odseku 5. Výnimky z uplatňovania uvedenej doby účinnosti sú uvedené v pís. a) až g) ods.6, § 19 zákona. Z tohto dôvodu Vás Komisia žiada o dodržanie uvedeného ustanovenia pri konečnej návrhu právneho predpisu.

Vyjadrenie MPSVR SR: Akceptované. Navrhovaná účinnosť upravená na 1.1.2024.

Vyjadrenie MPSVR SR po HSR SR (21.8.2023): Na základe spoločného stanoviska z plenárneho zasadnutia Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky zo dňa 21. augusta 2023 sa v súlade s § 19 ods. 6 písm. f) zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2023 účinnosť nariadenia navrhuje od 1. októbra 2023.

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča predkladateľovi doplniť chýbajúce údaje v doložke vybraných vplyvov, a to v časti 5. Alternatívne riešenia – uviesť nulový variant, čiže analýzu súčasného stavu v rámci ktorej sa uvedú dôsledky vyplývajúce z dôvodu absencie predmetného návrhu. Ďalej doplniť aj chýbajúci údaj v časti 8. Preskúmanie účelnosti – doplniť časovú lehotu (rok), po akom čase je možné zhodnotiť, ako boli dosiahnuté stanovené ciele materiálu po stanovení základného rámca a spoločných princípoch či postupoch.

Odôvodnenie: Uvedené časti je potrebné uviesť v zmysle aktualizovanej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

Vyjadrenie MPSVR SR: Akceptované. Doplnené časti 5 a 8 Doložky vybraných vplyvov.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiada predkladateľa o dopracovanie Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie (v bode 3.1. Náklady regulácie) a vypracovanie Kalkulačky nákladov, tiež vyznačenie mechanizmu v Doložke vybraných vplyvov (v bode 9. Vybrané vplyvy materiálu).

Odôvodnenie: Návrh nariadenia vlády SR predstavuje časovú úsporu a zabezpečenie plynulého obsadenia voľných pracovných miest v priemysle, čím sa zníži administratívna záťaž dotknutých subjektov. Je potrebné aby odhad tejto časovej úspory predkladateľ kvantifikoval pomocou kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie.

Vyjadrenie MPSVR SR: Neakceptované. Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa neuplatňuje. Návrh nariadenia vlády SR nepredstavuje úsporu finančných nákladov zamestnávateľa/podnikateľa v zmysle nákladov definovaných kalkulačkou nákladov. Predstavuje síce časovú úsporu, ale v zmysle skrátenia obdobia/lehoty na vybavenie žiadosti (hovoríme o žiadosti o udelenie národného víza, ktorú predkladá štátny príslušník tretej krajiny, nie zamestnávateľ), a nie v zmysle zníženia časovej náročnosti úkonov zamestnávateľa. Bez ohľadu či pôjde o národné víza alebo napríklad prechodné pobyty na účel zamestnania, administratívne náklady zamestnávateľov zotrvávajú na približne porovnateľnej úrovni.

Vyjadrenie MPSVR SR po MPK: MH SR rovnakú pripomienku zásadného charakteru uplatnilo aj v rámci MPK. Na základe elektronickej komunikácie zo dňa 10.8.2023 MH SR pripomienku preklasifikovalo na obyčajnú. Rozpor odstránený.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. 136_2/2023 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☒ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.